

VI BYGGER HOTELL TILL BILDA BIN

Vilda bin är mycket viktiga för fungerande ekosystem, men de påverkas negativt av människan. Deras boplatser försvinner och de har ibland brist på mat. Av Sveriges ca 300 arter av vilda bin är en tredjedel hotade för att deras livsmiljöer försvunnit.

Städer, avskogning och modernt jordbruk har bidragit till att vilda bin har minskat starkt.

Vi på Junedalsskolan i Jönköping vill hjälpa till att göra situationen bättre för våra vilda bin genom att odla växter som ger dem mat, genom att undvika att använda kemiska bekämpningsmedel och genom att erbjuda boplatser.

Vi har tidigare bidragit i SMULLE-projektet med en beskrivning om hur vi anlagt en äng och lärt oss om fjärilar. Nu har vi fokuserat på vilda bin och deras boplatser.

Bihotell på Junedalsskolan

Olika bon

Det finns olika metoder att bygga bon bland bin. Tambin och ca 40 arter av humlor bygger samhällen (ja, humlor är också bin). För andra arter av bin fungerar det så att enskilda honor bygger ett bo åt sina ungar. De kallas solitärbin (solitär betyder ensam). Bona kan antingen byggas i marken eller så utnyttjar de håligheter för sina bon.

Läs om vilda bin:

Bon till marklevande bin

Eftersom vår skola är byggd på sandmark, så behöver vi bara ta bort lite växtlighet för att bina ska få möjlighet att bygga i sanden.

Gör så här:

Välj ett solexponerat område, ta bort växtligheten och plantera gärna lavendel och andra kryddväxter vid sidan av den öppna marken. Om du inte har sandmark på skolgården kan du skapa sandmiljöer av en sandlåda eller lägga upp en rejäl sandhög. Kanske bygga en pulkabacke av sand!

Flera andra arter gynnas också av sandiga marker till exempel svävflugor och gökbin som parasiterar på vildbilarver.

Vi har skapat öppna sandytor i ängen för marklevande bin

Stor svävfluga

En sandhög på skolgården kan bli till bostäder åt marklevande bin

Läs om marklevande bin:

Insektshotell

I ett insektshotell lägger flera arter av vildbin sina ägg. Där kan också finnas parasiter på ägg och larver och så kallade klektoparasiter som snor maten för larverna. Det kan också finnas rovkastor som matar sina larver med andra insekter som till exempel bladlöss. Hålen kan också utnyttjas som gömställe eller sovrum under vintern.

Hotellet kan bestå av ved med borrarade hål 3 - 12 mm i diameter.

Du kan också binda samman buntar av vedartade växter med mörk som vass, fläder eller hallon. Se till att det finns en nod längst in.

Honorna lägger sina ägg i kammare och startar längst in i hålet.

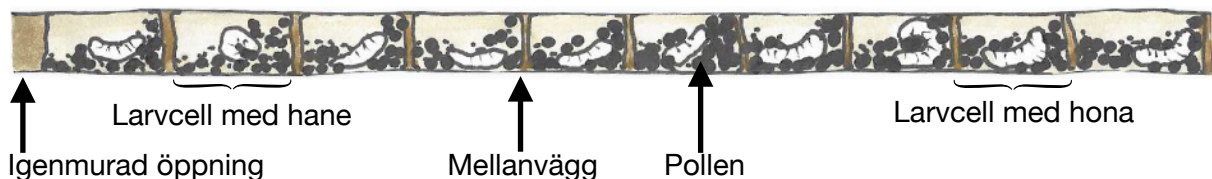
Ett ägg och lite pollen läggs i en kammare som sedan muras igen med kåda eller annat lämpligt material. Honor läggs längst in och hanarna ytterst.

.

Att tänka på:

- **Parasitsteklarna når ganska långt in med sitt ägglägningsrör (se figur). Borra därför helst minst 10-15 cm djupt med de större borrar (6 mm och uppåt).**
- **Det vara lämpligt att använda ett spiralborr för de större hålen**
- **Använd aldrig impregnerat virke**
- **Placera hotellen i soligt läge en bit upp från marken för att skydda mot fukt**

Så här kan det se ut när honan lagt sina ägg i ett borrarat hål:

Krav på hålstorlek (mm)

Citronbin 3-6 mm

Ullbin 8-12

Väggbin 6-10

Blomsovarbin 4-11

Murarbin 5-12

Tapetserarbin 8-13

Pälsbin 8-12

En parasitstekel borrar ned sitt ägglägningsrör i ett igenmurat bo av ett solitärbi

Guldsteklar är parasiter. Deras larver lever av bilarvers mat

Läs om bihotell: